

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krone, za četrt leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovina“ v Celju.

O položaju.

Pogajanj med ministrskim predsednikom in voditelji strank v zadnjem času ni bilo; po gajanju se pa prično ta mesec, ko se vrnejo poslanci s počitnic. V prvi vrsti se prično po gajanju z nemškimi voditelji s Češkega in odličnimi češkimi poslanci.

Sedi se, da se misli ministrski predsednik pogajati tudi z drugimi poslanci, oziroma razgovarjati se o zahtevah drugih skupin in narodnosti. Tu je zopet ob sedanjih slovenskih razmerah kočljivo vprašanje, v koliko bodo na teh konferencah prihajali v poštev naši poslanci in tiste zahteve, katere bi morali ti poslednji po svoji sveti dolžnosti zastopati v imenu slovenskega naroda?

Tu stopa človeku pred oči vsa beda slovenske politike, pa tudi vsa usodna odgovornost, ki si jo nakladajo oni, ki vedno nesrečno sedajo slovensko politiko, v kolikor se ista razteza na delovanje v osrednjem parlamentu. Vse lepe besede, vse modrovanje, vsi najljubši dokazi, da je krivda na tej nesrečni naši politiki v vladnem taboru, ne odstranijo dejstva, ki je tako sramotno in pogubno za nas, da namreč naši poslanci na Dunaju ničesar ne dosežejo. Čehi dosežejo, ako tudi ne vsega, gotovo pa mnogo več kakor mi. Seveda je tudi njihovih poslancev več kakor naših, a tudi njihove zahteve so tako velike v primeru z našimi, da se niti ne dajo primerjati. Čehi igrajo edno najvažnejših ulog v dunajskem parlamentu, a za naše poslance se nikdo ne zmeni ne, bodisi vsled njihove skromnosti, bodisi vsled malega ugleda, ker jih nikdo ne čeni. Čehi pa vedno tudi ne zaslužijo.

Češki italijanski poslancev na Dunaju šteje nekaj, ki ne upošteva, za naše večje število pa ne se zmeni nihče, in sicer zato ne, ker številu naših poslancev ni skupno, njihovo delovanje ni edinstveno. Vlada računa z Italijani, ker ni v nikakem dvomu, marveč ve, da ima toliko italijanskih poslancev zase ali isto toliko proti sebi, dočim glede naših nikdar ne ve, v imenu koliknega števila glasov govori ta ali oni zastopnik. Pri proračunskem glasovanju n. pr. se je prav lepo videlo neednotno postopanje naših poslancev. Nekaj jih je glasovalo za proračun, drugi so se odtegnili od glasovanja, in zopet drugi so glasovali zoper proračun. Vlada zato ne upošteva in tudi ne more stranke jugoslovanskih poslancev, kjer poslanci glasujejo, kot se jim poljubi.

Slovenec manjka skupne vseslovenske politike. Kar potrebujemo in kar zahtevamo Slovenci v edni deželi, na to morajo opozarjati, za to morajo delati tudi Slovenci drugih sosednjih dežel. Ravno vsled tega pa poginjamo Slovenci, ker je vse naše postopanje neednotno. Zadnji čas je, da slovenski poslanci, katerekoli deželi že pripadajo, začno biti složni v politiki. In za dosego svojih zahtev naj ne opuste nikakih sredstev; v tem naj posnemajo Čehi!

Na prošnjo ministrskega predsednika, naj Čehi ne ovirajo parlamentarnega delovanja, je pisal načelnik mladočeških poslancev, dr. Pačák, v „Slav. Correspondenz“ pismo o stališču čeških poslancev, ki daje sklepati, da so vsi pozivi do

Čehov, naj bodo patrijotični, brezuspešni. Čehi hočejo za vsako ceno imeti svoj notranji jezik. Sicer pa se zdaj ne gre samo za češki notranji jezik, temveč za vprašanje, ali naj bo Avstrija nemška, ali pa enakopravna za vse narode.

Tako je stališče Čehov trdno določeno, in oni bodo tudi točno izpolnjevali svoj program. Naši poslanci pa po veliki večini še niso razmišljevali o tem, kakšno naj bo njihovo stališče. Kaj bodo delali, kaj bodo zahtevali, po kaj sploh gredo na Dunaj, tega najbrže niti sami ne vedo. Vse to je zavisno od usode, vse to je skrito v temnem zagrinjalu bodočnosti.

Zatiranje Poljakov

Silovito ponemčevanje poljskega Poznanja je z največjo odločnostjo zahteval Bismarck. Takrat so začeli v proračun staviti velikanse vsote v ta namen, takrat so začeli Prusi pridobivati velikanse poljske posesti z državno pomočjo in vlada je cele tolpe nemških naselnikov dala prevajati v poljske dežele.

A vse to je bilo od kancelarja Bismarcka zaslan, še bolj pa je bilo delo njegovih naslednikov brezuspešno. Vkljub temu, da se vedno večje vsote žrtvujejo v ta ljudozerski namen, morajo uvideti, da je vse njih prizadevanje vendar brez uspeha. Kancelar Kaprivi je zaradi tega nekoliko odnehal od svoje prvotne strogosti, a sedanjí nemški cesar je zopet še huje zagodel na bojno trombo proti svojim podložnim davkoplačevalcem. Sedanjí kancelar Bülow se je povrnil k Bismarckovi nesrečni politiki, katere geslo je, da se morajo Poljaki iztrebiti. Cesarjeve besede o poljski prevzetnosti so postale bojni klic s katerim gredo Prusaki v boj proti Poljakom. In zopet se je poostila ona borba, kateri so dali Poljaki ime, „hakatizem“, po začetnih črkah imen treh brezobzirnih sovražnikov poljskega rodu.

Ko je prišel Bülow na krmilo, so hakatisti podvojili svojo borbo povsod, v šoli, v cerkvi, v armadi, v uradih, v prodajalnicah, doma in v javnosti. Poljske trgovce so bojkotirali, poljskim vojakom se vzeli pridige v njih materinem jeziku. Prepovedali so Poljakom konference in celo za sebnost čitanje poljske literature. Ogleduhi in vohuni so začeli preiskavati hiše, ki so „sumljive polozizma“.

Množile so se hišne preiskave. Spise Sienkiewiczeve in Mickiewiczeve so postavili na državni indeks. Prepovedovali so učenje poljskega jezika. Pošta ni hotela sprejemati pisem s poljskim naslovom. Celo na pokopališče so hodili in so ruvali iz tal poljske nagrobne spomenike ali z dletom klesali z njih poljske napise. Vedno večje postavke so dajali v proračun za ponemčevanje Poljakov. Tako se je razvijal boj z vedno večjo brezsrčnostjo in surovostjo.

Zunanji svet je zvedel o tem šele po bolestnih krikih, ki so jih izsilili prsom poljskega naroda tako kričeči slučaj, kakor šolska afeta v rešenska in gnezdenska pravda. Otroke so tepli do krvi. Eden je pokvarjen za celo življenje, eden je zblaznel — vse zato, ker so hoteli moliti svojega Boga v svojem materinskem jeziku. Dobro in poštene matere so obsodila pruska sodišča — sramota za civilizacijo! — na dolgo-

trajno ječo, ker so priletele na pomoč svojim otrokom, ko so jih mučili brezsrčni „vzgojevalci mladine“. Piasecka, pošena mati peterih otrok s šestim pod srcem, je dobila dve leti ječe, ker je branila pruskemu „šomastru“ pretepati svojo dečo.

Germanizacija poljske zemlje pa vkljub temu kaj slabo napreduje. Leta 1900 so pokupili poljskih posestev za en milijon. Večino so pokupili Poljaki nazaj — za 200 000 mark — z dobičkom. Vsaka nemška naseljena rodbina je stala državo nad 10 000 mark. Poljske banke pa, ki se bavijo z nakupom posestev za Poljake, dajo svojim delničarjem 5%—8% dividende.

Tako Poljaki branijo svojo narodnost. Bojni klic sicer odmeva po nemški državi, a pravega uspeha nima, kajti tudi Nemci bodo morali slednjič spoznati, da ni mogoče iztrebiti naroda, ki je veren, delaven in požrtvovalen.

Celjske in štajarske novice.

(„Kat. podpornega društva v Celju“) občni zbor vrši se v nedeljo, dne 14. septembra t. l. v prostorih „Narodnega doma“ v Celju ob 4. uri popoldne. K obliini udeležbi vabi odbor.

(Državna cesta) od celjske mitnice v Graški cesti, do potoka Koprivnica tlakovala se bode po naročilu vlade z granitom še letos.

(Zabavni večer) v soboto v prostorih „Delavskega podpornega društva“ v Celju je prav lepo uspel. Tamburaši, ki so slučajno došli, so goste zabavali ves večer z dovršenim tamburjem. Vrhutega so peli še družbeni pevci na zabavo in veselje. Torej reči se mora, da je bil večer res prav vesel, in da se mora vsa čast dati uprizariteljem.

(Spremembe v štajarski kapucinski provinciji.) P. Herman, Langeršek, vikarij v Celju je postal gvardijan istotam; P. Metod Mišič, dose danji gvardijan je postal vikarij; P. Egidij Golob je premeščen v Volfberg; na njegovo mesto pride P. Hieronym Streminger s Krškega. — V Škofji Loki je gvardijan P. Donat Zupančič; dose danji gvardijan P. Hilarij Perpar je postal vikarij; P. Celestin Lojk je prestavljen iz Škofje Loke v Irdning in na njegovo mesto pride P. Hugolin Rak iz Gorice; P. Karl Hemperle, gvardijan v Sv. Križu na Vipavskem pojde za gvardijana v Knittelfeld in v Sv. Križ pride za gvardijana P. Evgen Merše iz Volfberga; P. Alfonz M. Vakselj, dose danji gvardijan v Knittelfeldu pride v Krško; P. Janez Ažbe, gvardijan v Schwanbergu, pride za gvardijana v Lipnico; za gvardijana v Schwanbergu je odločen P. Albert Mösselberger, dose danji vikar istotam. V Schwanberg prideta P. Ambrož Majcen iz Gorice in P. Angelik Esenko iz Celovca. — P. Konstantin Škodnik pojde iz Celovca v Gorico; za gvardijana v Celovcu pride P. Lambert Lanzauer iz Volfberga. P. Henrik Putrih pojde iz Lipnice v Hartberg; iz Hartberga P. Mavricij Kukovič v Volfberg; P. Ciril Goričan pride iz Irdninga v Gorico.

(Osebnost.) G. dr. A. Dolar, o. kr. gimnazijski učitelj v Mariboru pride v Celje na samostojne gimnazijske razrede.

(Osebnost.) Okrajni zdravnik dr. L. Brezina je imenovan okrajnim nadzdravnikom za Štajarsko.

(Spremembe v poštni službi) Poštni asistent Jos. Friedl v Ptuj je premeščen v Gradec; poštni asistent M. Borštner pride iz Mürzzuschlaga v Celje.

(Požar v Škofjivasi) uničil je v ponedeljek, 8. t. m. kozolec Jakob Kožuba. Nevarnost je bila velika, da se ne vname mlin g. Peter Majdiča, ki je jako malo oddaljen od tega kozolca. Požarna bramba je bila takoj na mestu in obvarovala s točnostjo veliko nesrečo.

(Utopil se je) pri kopanju sedem let star deček Rudolf Goršek v Ložnici pri tovarni v Gotovljah.

(Na Dobrni) je minolo sredo dekan g. dr. Gregorec izvrševal kanonično vizitacijo. Ob enem je blagoslovil letos prenovljeno župnišče in kapelanijo. Župnišče stoji od leta 1791, kapelanijo pa so postavili leta 1755.

(Slovenska učiteljska zveza.) Pravila za slovensko učiteljsko zvezo za Štajarsko je vlada potrdila.

(Učiteljsko društvo gornjegrajskega okraja) zboruje dne 11. septembra t. l. v ljudski šoli v Gornjemgradu. Zborovanje se prične ob 10 uri dopoldne in se vrši po tem le sporedu: 1. Predsednikov pozdrav. 2. Zadnji zapisnik. 3. Predavanje. 4. Poročilo o zborovanju „Zaveze“ v Trstu. 5. Volitev delegatov za „Lehrerbund“. 6. Razni nasveti in predlogi. Po zborovanju bode skupen banket na čast odhajajočemu tovarišu, g. Antonu Žagar, v gostilniških prostorih gosp. Mikuža. Štajarska zavest nas kliče, da se udeležimo tega zborovanja vsi tovarši in tovarišice brez izjeme. Somišljeniki in prijatelji so nam dobrodošli. Kdor se želi udeležiti banketa, se mora oglasiti po dopisnici najkasneje do 8. t. m. pri g. Fr. Kocbek, nadučitelj v Gornjemgradu.

(Iz Žalca) V Žalcu se je ustanovilo politično in gospodarsko društvo za Spodnje Štajarsko, katero ima namen, politično in gospodarsko organizovati in zastopati spodnještajarske Slovence v vseh zadevah, v okviru postavnih predpisov. Dne 14. t. m. popoldne ob 2. uri vrši se v dvorani gostilne Franc Hodnika v Žalcu, prvi občni zbor tega društva, pri katerem se bode izvolil stalni odbor, se bodo sklenile razne resolucije ter se bode razgovarjalo o gospodarskih in političnih potrebščinah spodnještajarskih Slovencev in o bodočih deželnozbornih volitvah. — Može in rodoljubi slovenski, pridite ta dan iz vseh krajev Spodnje Štajarske, da sklenemo, kako nam je v bodoče skupno in složno nastopati za naše gospodarske in politične koristi!

(Politično zborovanje na Vranakem) dne 8. t. m. bilo je zelo dobro obiskano. Velika dvorana g. Brinovca bila je natlačena polna, tako, da je mnogo došlih moralo zunaj pri vratih in oknih stati, da je poslušalo govore. Poročilo državnega poslanca g. viteza Berkasa in izvajanja deželnega poslanca g. dr. Ivan Dečka se je živahno odobravalo ter izreklo čema zaupanja in priznanja. Končno se je sprejela soglasno resolucija: Ker se slovenski del dežele štajarske od deželne uprave in državne vlade v gospodarskem, kulturnem in narodnem oziru sistematično zanemarja in zapostavlja, ter deželni denar brezvestno trati v ponemčevalne namene, je za obstanek in razvitek slovenskega naroda na štajarskem neobhodno potrebna ločitev spodnjega dela štajarske od nemškega, ter popolna samouprava za slovenski del z ustanovitvijo posebne oddelke pri namestništvu deželnega šolskega sveta.

(Kopališka vest.) V Rimske toplice je do 31. avgusta t. l. došlo 356 strank o 880 osebam.

(Poštna vest.) V Koblju se je ustanovil s 1. septembrom t. l. nov poštni nabiralnik. Poštni pot bo hodil trikrat na teden na pošto v Oplotnico.

(Ljudska veselica s koncertom) se vrši v nedeljo, dne 14. septembra t. l. v Konjicah; prirede jo konjiški rodoljubi v prid „Dijaškemu domu“ v Celju s sodelovanjem „Celjske narodne godbe“ in konjiškega pevskega društva na dvoru „Narodnega doma“. — Spored: Petje, godba, šaljiva igra, šaljiva pošta, srečolov in prosta zabava. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina za osebo 60 vin.

(Iz Konjic) V nedeljo, dne 14. septembra 1902 prirede konjiški rodoljubi veliko ljudsko veselico s koncertom v prid „Dijaškemu domu“ v Celju s sodelovanjem celjske narodne godbe in konjiškega pevskega društva na dvoru „Narodnega doma“ v Konjicah s sledečim sporedom: Petje, godba, šaljiva igra „Štempihar mlajši“, šaljiva pošta, srečolov in prosta zabava. Začetek ob 3. uri popoldne. K mnogobrojni udeležbi vabi navljudneje odbor. — Za koncert je določenih več velikih moških zborov in tudi spored veselice bo zelo mnogoličen in zanimiv. Vse to, kakor tudi blagi namen te veselice nam daje upanje, da bode udeležba vseh narodnih krogov od blizu in daleč mnogoštevilna. Torej na veselo svidenje v nedeljo, dne 14. septembra t. l. v Konjicah!

(Zborovanje društva „Sava“) v nedeljo 31. avgusta t. l. v Artičah je uspelo prav lepo; udeležilo se ga je okoli 250 ljudi. Posl. žičkar je poročal o svojem delovanju v državnem zboru in o razmerah v štajarskem deželnem zboru. Društveni tajnik g. Cerjak je govoril o namenu društva ter naglašal, da „Sava“ deluje v propeh kmetov v sevniškem in brežiškem okraju. G. Agrež je govoril o slovenskih posojilnicah in hranilnicah. Sprejetih je bilo osem resolucij.

(Političen shod.) V Čadramu bo kat. politično društvo „Sloga“ dne 14. t. m. imela svoj politični shod. Državni poslanec Žičkar bo svojim volilcem govoril o političnem položaju.

(Slovensko pevsko društvo v Ptuj) priredilo je preteklo nedeljo svoj veliki koncert. Udeležba je bila precejšna, vendar ne taka, kakor je bilo pričakovati. Pevci in godba so svoji na logi popolnoma zadovoljili, posebno so se odlikovali Celjani. Strokovnega poročila pričakujemo.

(Boj proti pijančevanju.) V Ptuj se je vršil v sredo, dne 3. septembra t. l., veleznamenit shod proti alkoholizmu, kojega se je udeležilo vse učiteljstvo ptujskega okraja. Shodu je predsedoval c. kr. šolski nadzornik, poročal pa je dr. R., profesor na tehniški šoli v Gradcu. Zastopal je stališče absolutne abstinence — tudi jabolčnica je po njegovih izvajanjih strup — ter svoje trditve podprl z neovrznimi dokazi. Sklenilo se je enoglasno, ustanoviti društvo abstinentov v ptujskem okraju.

(Štrajk) V Beranekovi tovarni pohištva v Mariboru je nastal štrajk. Vsi delavci so ustavili delo.

(Nemško žensko učiteljsko v Mariboru.) Ministrstvo za nauk in bogočastje je od štajarskega deželnega zbora sklenjeno ustanovitev ženskega učiteljskega v Mariboru odobrilo. Potemtakem se odpre prvi letnik 15. septembra t. l.

(Porotne obravnave) v Mariboru so se pričele danes, dne 9. t. m. V razpravo pridejo naslednji kazenski slučaji: Dne 9. t. m. J. Winkler radi uboja, dne 10. in 11. t. m. Jožef, Matija in Julija Šalamun, Gen. Krepša, Mih. Juršan in J. Toš vsled umora; dne 12. t. m. Janez in Katarina Fischer, poskušeni zavratni umor; dne 13. Jak. Ovčar in Mih. Kašman vsled požiga; dne 14. Jur. Miško vsled požiga; dne 15. Jože Sernec vsled posilstva; dne 16. Fr. Kalchberg vsled razžaljenja časti; dne 17. t. m. Jak. Toš vsled požiga.

(Hudodelstvo.) Dne 29. m. m. je v Rihtarovcih posestnik Lenartič zabodel štirikrat svojo ženo z nožem v prsi smrtno nevarno. Zaklati je hotel nato svojega dve leti starega otročiča, a tega je k sreči rešila dekla gotove smrti. Nazadnje je vzel britev ter je sam sebi zarezal goltanec. Žena in on sta v smrtni nevarnosti. Bil je strasten žganjar.

(Vseučilišče v Gradcu) Preteklo šolsko leto je bilo na vseučilišču v Gradcu promoviranih doktorjem 114 pravnikov, 75 medicincev in 17 filozofov, 4 teologi, skupaj 210.

(Princ in kmet) Pod tem naslovom je objavila dunajska „Reichspost“ daljši popis dogodke na Gor. Štajarskem, ki kaže, da pravica kmetova manj velja, nego krivica kakega princa. V tem slučaju se gre za princa Coburga, ki ima v planini Winkler kakih 700 oralov sveta v posesti, drug enak del pa pripada posameznim kmečkim posestnikom, med temi 350 oralov kmetu Schwabu. Povsodi je obilo divjačine. Lov v tem delu je imel dolgo vrsto let proti pogodbi

in neznatnemu plačilu v najemu imenovani princ. Sedaj je kmet pogodbo odpovedal in hotel sam streljati divjačino. Na mnogostranske pritožbe in pritiske mu je poljedelsko ministrstvo priznalo to pravico, a okrajni glavar v Gröbmingu baron Eisebeck mu jo je na prinčev ugovor zopet vzel in niti ni kaznoval princa, ki je pozneje iz Schwabovega posestva z divjo gonjo pregnal vso divjačino. Tožba in pritožba proti tej krivici ne marajo sprejeti in kmet je sedaj vključ vladnemu dovoljenju in priznanju brez vseh pravic.

Druge slovenske novice.

(Poljedelsko ministrstvo) je dovolilo c. kr. kmetijski družbi kranjski naslednje podpore: za povzdigo živinoreje 9000 K, za povzdigo svinjereje 1000 K, za pospeševanje ovčarstva in čebelarstva 1000 K, za povzdigo ribarstva 1000 K, za drevesnice 1600 K in za nabavo raznih potreščin 2000 K.

(Užigalice družbe sv. Cirila in Metoda) so družbi zopet prinesle 400 K, katere izroči založnik g. Perdan družbinemu blagajniku. Slovenci, zahtevajte povsod užigalice družbe sv. Cirila in Metoda!

(Hiša za ubožce na Bledu) Blejska občina je ustanovila in otvorila hišo za ubožce. To je bilo omogočeno vsled blagodušnih daril v skupnem znesku 2550 kron, katero vsoto so zložili razni podporniki.

(Velika suša) vlada po nekaterih krajih na Kranjskem zlasti v Vipavski dolini. Voda v vodnjakih se je posušila, trava na solncu zgorela in sadje je zvnelo, a tudi grozdje trpi škodo.

(Kmetijska podružnica v Krškem) je sklenila prirediti dne 12. in 13. oktobra t. l. v šolskih prostorih razstavo grozdja in sadja, spojeno s poskušanjem domačih vin. Razstava bode kazala napredek krškega okraja v vinarstvu in sadjarstvu in bode za interese zelo poučna.

(Velik ogenj.) Dne 25. avgusta t. l. je v vasi Dravljice pri Št. Jakobu v Rožu na Koroškem bil velik ogenj; ogenj se je vsled velike suše naglo širil. Pogorelo je več kot polovica vasi. Ogenj je podnela hudobna roka.

(Nova železnica.) Železnica Sinča vas Kapla na Koroškem bo kmalu dogotovljena. Proga je razun majhnega dela pod Reberco že dogotovljena; na progi se samo še popravlja in olepuje. Kakor se misli, bo železnica otvorena dne 1. oktobra t. l.

(Požar.) Dne 1. septembra t. l. je gorelo v skednju posestnika Müllerja v Mlinskem grabnu pri Beljaku. Zgorelo je celo veliko gospodarsko poslopje; škoda je velika.

(Samomor) Obesil se je v Ehrenthalu pri Celovcu 47 letni Nace Čunder. Predno je to storil, se je še prepiral s svojo ženo. Vrok je bilo žganje, po katerem je prišel na smrt.

(Samomor vojaka.) V Trstu se je ustrelil prostak Iskra, ki je služil pri 97. pešpolku. Zatrjuje se, da je Iskra z nekim izrazom žalil cesarja, a podčastnik mu je zapretil, da ga zatoči. Vojak se je zato v obupu ustrelil.

(Otvoritev slovenskega „Dekliškega doma“ v Trstu.) V nedeljo dne 7. septembra t. l. se je otvoril „Dekliški dom“ zavoda sv. Nikolaja v Trstu. Blagoslovil se je tudi dom sv. Nikolaja. Potem je bila koncertna veselica na lastnem vrtu. Sodelovala je vojaška godba.

(Velik shod v Trstu) Za dan 14. septembra t. l. se pripravlja v Trstu impozantna manifestacija. Ta dan nastopijo mestni tržaški Slovenci za slovensko šolo v Trstu in za slovenske narodne pravice v tem mestu.

(Potres) so dne 1. t. m. čutili na Goriškem, zlasti v Gradišču ob Soči in na Furlanškem. Spremljalo ga je podzemsko bobnenje.

(Cesar v Pulju) Cesar je podaril za reveže v Pulju in Lišnjanu 3000 kron, za reveže v Malem Lošnju pa 1500 kron. V četrtek popoldne se je cesar odpeljal; izrekel je popolno zadovoljnost na izvedenju vojaških vaj. Ko se je peljal cesar mimo Buzeta, so vse vasi občine buzetske zapalile kresove.

Dopisi.

Iz Konjic. (Konjiško učiteljsko društvo) je zborovalo v četrtek, dne 7. avgusta v konjiški slovenski šoli. Kot gostje so se udeležili zborovanja: gđ. Kožuh in g. Pirh iz Konjice ter g. Pukmeister iz Keblija. Med došlimi dopisi je omeniti onega od pripravljalega odseka za prireditve „Zvezinega“ zborovanja v Trstu ter glede izleta v Benetke. „Slov. pevsko društvo“ v Ptuju vabi k sodelovanju pri velikem koncertu, katerega namerava prirediti. Gg. tovariša Čeh in Jurko poročata prav temeljito in zanimivo, prvi o sadjarskem in vinorejskem tečaju v Mariboru, drugi o vinorejskem tečaju v Lutomeru. Končno priznata oba, da se res marsičemu pri uči, kdor obišče takšen tečaj. Za društveno spominsko knjigo je sestavil tajnik po nabajajočih listinah pregled o dosedanjem društvenem delovanju. Žal, da se je izgubilo mnogo takih listin, s katerimi se je položilo v grob marsikaj važnega izza društvenega delovanja. Da se že uredi stvar, določi se, naj prevzame i končno izvršitev spominske knjige tov. Časl. Ker se ni natančno določeno število društvnikov, zato se naroči gđ. blagajničarici, naj blagovoljno reši to zadevo do prihodnjega zborovanja.

Iz vprašalne skrinjice: 1 Učenka je rententna dve leti, pozneje zbolí mati. Ali se sme v tem slučaju opravičiti? — Opraviči se, ako je res v postrežbo materi. 2 Ali se sme šolski vodja — vojak pred koncem šolskega leta k vojakom poklicati? — Zadeva naj se naznani okr. glavarstvu! Za „Slov. Šolsko Matico in za „Učit. Tovariša“ se določi poročevalec o letošnji okrajni učiteljski konferenci. G. Jurko nagovarja k obilnejšemu pristopu v „Slov. Matico“, hkrati tudi predlaga, naj se pobira za „Dijaški dom“ v Celju. Omeniti je še, da je k našemu društvu pristopil kot podporni ud vsenčlilščnik g. Anton Prus v Konjicah. Živel!

Prihodnje zborovanje bo dne 6. novembra t. l. v Konjicah.

Iz Dola. (Veselica) Dne 31. vel. srpana se je vršila na Doli pri Hrastniku napovedana veselica s šaloigro „Ata Žužamaža“. Sodeloval je hrastniški pevski zbor pod vodstvom požrtvovalnega g. učitelja Mihaela Roša. Petje se je proizvajalo točno in precizno. Jako dobro se je pel „Slovenec i Hrvat“. Mešani zbor je pokazal svojo zmožnost v Sattnerjevi skladbi „Naša pesem“, ki se je pela vseskozi dovršeno v kljub kratki vaji. Zapela se je še „Strunam“ in na to je sledila deklamacija.

Saljiv prizor „Stotnik in njegov sluga“ sta igrala oba gospoda (gg. Polak in Rus) neprisljano; zadnji je sicer pozabil svojo vlogo, kar pa ni nič motilo gledalcev. Glavna točka je bila ta dan igra „Ata Žužamaža“. Navzoči so jo pričakovali z rastočo radovednostjo, kajti znano je bilo, da se prvič predstavlja. Vlogo junaka te igre „Ata Žužamaže“, je nedosegljivo igral Jan; on se je popolnoma prilagodil položaju in pokazal s svojimi praviimi gestami, da razume to humoristično in satirično igro. Za njim ni zaostajal „gasput palcaj“. Krivokrak (g. M. Roš). Sploh pa so vršili vsi igralci svojo nalogo dobro; pač bi se nekateri morali znebiti afektiranega govorjenja.

Udeležba je bila izredno velika. Predvsem so prihiteli naši sosede Hrastničanje v obilnem številu. Prišli so gostje od Sv. Jrdri z narodno zastavo, na čelu jim župnik g. Vaclavik. Tudi Trbovelčani so se odzvali povabilu.

Po igri se je podala večina gledalcev v gostilno g. Frana Peklarja, kjer se je pričela saljiva pošta. Prozet je bil tolik, da je poštar (g. J. Roš) komaj zadostil svojemur pravilu. Da bi sedaj pri tako lepem začetku vse zopet zaspalo (Dolancem komentara ni treba), bi pač ne bilo lepo. Posebno pa še prosimo g. Mihaela Roša, da se še nadalje trudi s svojim pevskim zborom, saj s tem dela za probujo naroda in posebno svojih ožjih rojakov.

Spod. Polskava. Iz premnogih krajev širne slovenske zemlje dobivajo čitatelji „Domovine“ vesela poročila o živem narodnem gibanju; tu veselica, tam izlet, ondi zborovanje bralnih društev, drugod vesele vesti o dobljeni zmagi pri volitvah itd. Le iz naše lepe in svoje dni radi razumnosti in premožnosti prebivalcev sloveče

Spodnje Polskave niso še imeli čitatelji „Domovine“ prilike, zvedeti o kakem veselem pojavu v narodnem oziru. Ni pa tudi na Slovenskem bolj nemškutarake vasi in nikjer drugod ne nastopajo odpadniki tako predrzno, kakor na Spod. Polskavi.

Pred dobrim mesecem dni poročali so časopisi o občinskih volitvah v naši vasi. Zakotni vsenemški list, ki glede sovražnosti do Slovencev nima para pod soncem, pisal je o veliki slavni zmagi, katero so dosegli „Nemci“ na Spodnji Polskavi in čestital vaščancem, da so tako krepko in pogumno varovali „nemško čast in nemški značaj“ Spod. Polskave. V srce je moralo boleti to bahato zmagoslavlje vsakega Slovenca, ki še ni padel tako globoko, da bi mirno hlapčeval na domači zemlji par privandranim oholim Nemcem in njihovim podrepnikom, gnusni tolpi odpadnikov. Slovenci po drugih krajih pa so kakor pred kako uganjko strmé vpraševali, kako je sploh kaj takega mogoče, namreč, da bi v kraju, kjer od sto prebivalcev niti pet ni nemščine zmoežnih, gospodarili babati tujci. Kajti, dragi slovenski kmet, tujci so gospodarji tam, kjer domačini plešejo tako, kakor privandranici godejo.

S kakimi sredstvi so delovali Nemci in posilince pri občinskih volitvah, da bi ostali gospodarji, kaže pač dejstvo, da si je naš nemški župan moral — hočeš, nočeš — podaljšati dobo svojega županovanja in se mora z gorostasno nezakonitim postopanjem županstva in volilne komisije baviti celo c. kr. namestnija v Gradcu. Seveda to naše posilince hudo jezi, da jim ne gre vse tako gladko, kakor so si izračunali. Z nestrpnostjo pričakujejo odloka in v zavesti, da so si večino v odboru prisleparili, in da bi utegnili višja oblast le enkrat prekrizati vse njihove načrte, se pripravljajo že zdaj na nove volitve. Kaj pa je imel „nemški“ koncert na cesarjev rojstni dan drug namen, ko s pijačo preobrniti še par nezavednih kalinov in jih vneti za nemško stvar? In občinski odbor, ki je tri leta počival, hotel je ob zatonu svoje slave pokazati svoje patrijotično mišljenje in se je korporativno udeležil sv. maše v proslavo rojstnega dne našega presvetlega vladarja. G. župan! Vaše glasilo je vendar vsenemška „Marburgerca“, vse nemci pa nočejo Avstrije, ampak „Aldeutschland“? Ali ste se spreobrili na svojem stare dni, kakor se je spreobrnil kovač Hlapčič? No, pa pri Hlapčiču je menda to že iz navade, namreč, da se spreobrača. Svoje dni je bil socijalni demokrat, bili so to tisti sitni dnevi, ko je bilo treba še delati; potem je postal Nemec, no — ker so Nemci pač „gospodje“, a kaj Slovenec, uboga para! Do tretjega, pravijo, gre rado. Nemec Hlaspšütz prelevil se je dne 31. m. m. pred c. kr. sodiščem očitno pod vtisom preteče mu kazni radi častikraje v „liberalnega“ (?) Slovenca! Torej vendar enkrat! Dolgo je sicer trajalo, da je po velikanskih ovinkih „socijalni demokrat“ — Nemec — liberalni Slovenec — srečno priromal nazaj v deželo, iz katere se je s tolikim ponosom odplul, katere se je moral tolikrat z zaničevanjem spominjati, v deželo Slovencev, ki pa „ima“ zdaj „zapor“ komaj za nas!...“ Zdaj pa g. Hlapčič (nič več Hlaspšütz) le proč od „Südmarke“, proč z nemškim napisom, pišite slovenke račune itd. In ko bo vse to storjeno, pa „živio“ in nič več „haj!“. Preveč zahtevamo na enkrat, kaj ne? Toda tu smo neizprosni. Vse, ali pa nič! „Slovenec“ pa „Südmarkovec“. Eno ali drugo, oboje ob enem je — sleparstvo!

Eno pa Vas prosimo: Ne pozabite svojih pristašev, ki so še v „temi“ in ki niso imeli še toliko sreče, da bi jih „§ 8“ tako hitro spreobrnil, kakor Vas. Pri volitvah se pokažite Slovence in s svojim vplivom pomagajte, da pride do veljave spet slovenski jezik, katerega govorite; skrbite, da bodo gospodarili v občini spet kakor nekdanji slovenski kmetje, od katerih živite! Sicer bi si morali Slovenci priboriti zmago brez Vas, vzrasla bi na Polskavi še ena kovačnica in — potem zeder, Hlapčič — „haj!“

Od Drave. Občeznana napaka šolske oblasti na Štajarskem je, da nemškutarje vedno in vedno podpira in povsod protežuje. Tako je tudi pri šolskih nadzornikih na Spod. Štajarskem. Seveda so tudi tukaj častne izjeme. Slava njim!

V ptujskem okraju n. pr. caruje sedaj kot okrajni šolski nadzornik Ivan Dreflak, kateri je prišel pred enim letom tja. Ta gospod noče znati v privatnem življenju popolnoma nič slovenskega, dasiravno je bil kot dijak in nekaj časa tudi kot učitelj še dober narodnjak in tudi slovenski prav dobro govori, če le boče, kako tudi ne, saj je nadzornik slovenskih ljudskih šol. Z učitelji, ki so vsi narodni, govori le vedno nemško, čudno pa resnično. Bog ve, kdaj in kako se mu je slovenščina tako zamerila?

Tak je torej tisti nadzornik. Pa tudi to bi človek že še prenašal, ko bi bil le drugače prijazen. Ali Bogu bodi potoženo, tudi to ni. Povsod se kaže jako sitnega (rabili bi tudi lahko hujši izraz, pa za zdaj naj bo!), bodisi pri okraj. učit. konferencah, kakor tudi pri inšpekcijah. Pri konferencah misli, da ima otroke pred seboj ter nastopa jako oblastno, kot kakšen general pri vojaki. Mogoče ga še dohiti kdaj kaka neprijetna. Kar se pa tiče inšpekcij, za danes še zamočimo, samo toliko naj bo še na tem mestu omenjeno, da se govore imenitne pikantnosti, katere bi deželni šolski svet debelo gledal, ko bi jih zvedel in mogoče, da bi iste g. nadzorniku kaj škodovala.

Toliko za danes. Kadar bo pag. nadzornikova vreča polna, bo počila in tedaj se bode pokazala marsikatera zanimivost, ki pa je sedaj še skrita.

Politični pregled.

(Nagodba.) Ministrska pogajanja za nagodbo še niso končana. Največ diferenc še povzročuje carinski tarif. Ta teden bodo baje pogajanja gotova. Boju pa, ki ga ima sedaj ogrska vlada z avstrijsko, bo sledil nov boj s parlamentom; avstro-ogrski carinski tarif naj bi bil odgovor na carinski tarif v Nemčiji.

(Gališki deželni zbor) se kmalu snide h kratkemu zasedanju. Razprave bodo v prvi vrsti o zadnji poljedelski stavki; rusinski poslañci bodo govorili o vladajočih razmerah, ki so povzročile štrajk.

(Italijanski kralj) je obiskal nemškega cesarja V. Berolinu so priredili velike slovesnosti. Oba vladarja sta povdarjala potrebo trozveze. Laški kralj se je že vrnil domov.

(Nemški cesar v Poznanju.) Minoli teden je cesar Viljem šel med Poljake v Poznanj. Poljaki se vseh slavnosti niso udeležili; na parado so le prišli ondotni Nemci in nekateri brezdomovinci. Poleg tega so prišli še ruski častniki; Viljem je imel na Ruse nagovor ter dal pri obedu igrati rusko himno. Ti dogodki morajo Poljake samo žaliti in jim dokazati, da se Rusija strinja s postopanjem surove pruske politike proti polskemu narodu. V četrtek so v Poznanju odkrili kip cesarja Friderika. Po odkritju spomenika se je cesarska dvojica s prestolonaslednikom, ministri in drugimi dostojanstveniki vred podala v deželno hišo, kjer so bili zbrani deželni stanovi. V svojem govoru je obžaloval cesar, da se eden del njegovih nenemških državljanov tako težko podaja razmeram. Laž da je, da se dela katoličanom zapreke v izvrševanju njih verskih dolžnosti ter da se hoče izbrisati posebne lastnosti plemena. — Cesar je torej tajil, da bi nemška politika hotela ponemčiti Poljake. Bilo bi škoda za vsako besedo, ker prekriceč je kontrast med temi besedami cesarja Viljema in resnico — v Vrešenu — Uradniki pa da morajo brezpogojno izvrševati politiko, katero je cesar spoznal koristno za blaginjo dežele. Cesar je zaključil svoj govor s sledečimi besedami: „Jaz poznam le Pruse in sem svojim prednikom dolžan, da ostane ta dežela nerazrušljivo združena s prusko kraljevino ter da ostane dobro pruska in dobro nemška.“

(Car v Rimu.) Iz Rima prihaja vest, da je italijanski dvor dobil obvestilo, da v mesecu decembru prideta v Rim car in carica. Kralj bo osebno vodil priprave za sprejem carske dvojice. Ta sprejem da bo prekašal vse, kar se je kdaj v Italiji nudilo vladarjem, došlim tja oficijelno.

(Anglija in Rusija.) Med angleško in rusko diplomacijo je zavladala neprijaznost, ker angleška vlada brani ruskim naseljencem v Južni Afriki, ki imajo ondi svoja posestva, vrnitev iz

Kaplandije v burski republiki. Naseljenci so namreč zbežali pred vojno; ta nastop angleške vlade bo imel slabih posledic, ako se ne ugodí Rusiji.

Razne stvari.

(Visoko odlikovanje.) Mornarskemu stotniku A. Šušteršiču je ruski car podelil red sv. Ane z vojno dekoracijo. Stotnik Šušteršič je poveljeval avstrijsko vojaštvo pri naskoku na trdnjavo Peitang v Kitaju. Pri naskoku so sodelovali tudi Rusi in Francozi. Naše vojaštvo se je po junaškem nastopu tako odlikovalo, da so ga vsi občudovali. Šušteršič je rodom Kranjec.

(Revolta v Zagrebu.) V sredo opoldne je bila v Zagrebu proglašena nagla sedba za zločin upora, ali javnega nasilstva. Še isti dan so ne miri popolnoma prenehali, in nastal je mir in red povsod. — Izgredi v Zagrebu so Slovanom nasprotnim listom dobrodošel povod, da Slovane smešijo pred vsem svetom, češ da so na eni strani brutalni, na drugi smešni. To so zopet enkrat do godki, ki morajo rezati v dušo vsakemu Slovancu. Tisto nesrečno nprav, ki je proti sovražniku mehka kakor vosek, proti bratu pa krvoločna, ne moremo odložiti. Vsem odpuščamo rajši, nego bratu po krvi. To je naša nesreča. Hrvatje in Srbi tvorijo pravzaprav en narod, kajti hrvatski in srbski jezik sta popolnoma enaka. Razlika med obema narodoma obstoji le v veri, ker so Srbi pravoslavni, Hrvatje pa katoliki, in da pišejo Srbi s cirilico. Ko bi se Srbi in Hrvatje sporazumeli, bi bili močen političen faktor, in bi s tem prišli vsi Jugoslovani do veljave; tako pa gineva in razpada vse.

Loterijske številke.

Trst, dne 6. septembra 1902: 69, 2, 48, 29, 28.
Linc, „ „ „ 25, 46, 20, 28, 30.

Kubična računica

za kupovanje in prodajo posebno važen pomoček za trgovca z lesom, je ravno kar izšla in se dobiva pri Antonu Turku v Ljubljani na Dunajski cesti št. 5. — Cena 1 K, po pošti 10 v več proti predplači. (378) 3—1

Pedagoško društvo v Krškem

priporoča sledeče knjige po znižani ceni: 1. Učiteljski pravnik (nova knjiga) cena 1 K. 2. IV, V, VI, VII, Pedagoški letnik prej 2 K, sedaj po 60 v. 3. Jezikovni pouk prej 1 K 20 v, sedaj 80 v. 4. Nazorni nauk, prej 2 K 60 v, sedaj 1 K 80 v. 5. Navod k početnemu risanju prej 80 v, sedaj 60 v. 6. Pouk o črtežih prej 80 v, sedaj 60 v. 7. Stavbeni črteži prej 2 K, sedaj 1 K.

* Zadnje tri knjige se priporočujejo osobito rokodelcem, zidarjem, tesarjem in drugim. — Te cene veljajo za naročnike, ki naroče knjige naravnost pri odboru v Krškem. Pri cenah je vračunjeva tudi poština.

Obmejnimi slovenskim učiteljem se te knjige darujejo.

Za pridelovanje sadnega in vinskega mošta.

Stiskalnice za sadni mošt za vinski mošt

s čvrsto delujočimi dvojnimi stiskali ter z uravnanjem pritiska „Herkules“, z jamčeni najvišji učinek do 20%, večji nego pri vseh drugih stiskalnicah.

Hidravlične stiskalnice.

10—6 Mlini za sadje in grozdje. (211)

Robkalnica za grozdje (Abbeermaschinen)

Popolne priprave pri pridelovanju mošta,

stalne in premične.

Stiskalnice soka, mlini

za jagode in priprav-

ljanje sadnega soka.

Priprave za sušenje

sadja in sočivja, stroji

za lupljenje in rezanje

sadja,

najnovejša samodelna

patentovana škropil-

nica „SYPHONIA“

za škropljenje trsa in

rastlin zoper krvavo

uš, izdelujejo ter po-

šiljajo z jamstvom spe-

cialitete v najnovejši,

najizvrstnejši,

najuporabnejši in pripoznani najboljši, odlikovani

sestavi

PH. MAYFARTH & CO.

c. kr. priv. tovarna kmetijskih strojev, livarna že-

leza in parne fužine.

Dunaj, II., Taborstrasse Nr 71.

Odlikovane z nad 490 zlatimi, srebrnimi in bro-

nastimi svetinjami.

Obširni katalogi zastoj.

Zastopniki in preprodajalci se želijo.

= Lepa, suha = bukova drva

prodaja J. Lavrič na Vranskem; tudi na
(371) dom jih pripelje 3—2

AAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAA

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s povzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Blag. gosp. Piccoli,

lekarnar

Ljubljana.

Pri neki gospe, katera je trpela dolgo časa na nervoznost, sem vporabljal z izvrstnim vspehom Vaše železnato vino. Prosim torej, pošljite mi nadaljnih šest steklenic imenovanega vina.

Dr. L. Färber

c. kr. Stabni zdravnik.
Raštelj, št. 19.

V Gorici, 6. junija 1901.

— Je v razprodaji v lekarnah v Celju, Mariboru
itd. a K 240 steklenica. (262) 10—6

(252) Josip Kregar 20-20

stavbeni in galanterijski klepar v Celju

izvršuje stavbena in umetna ter sploh v to stroko spadajoča dela. — Napravi nove strelove in stari strelovodi se poskušajo z električnim aparatom. — Cene jako nizke.

Prodajalka

katera je izurjena v trgovini z mešanim blagom, sprejme se takoj pri trdki **FRAN SENICA, MOTNIK** Ravnotam se sprejme

v uk deklica

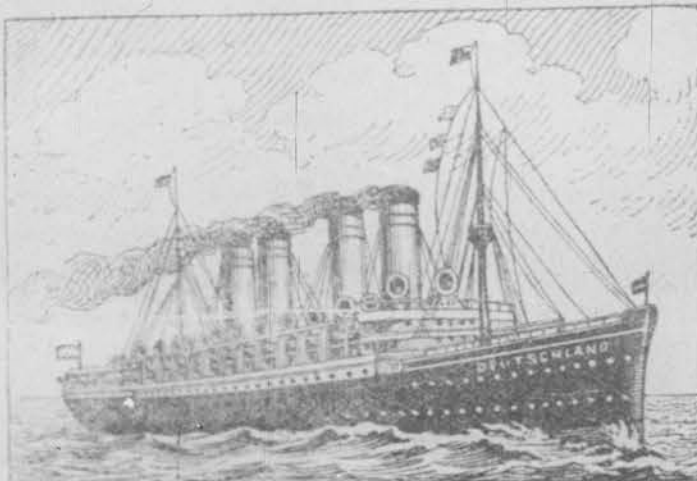
poštenih staršev.

(375) 3—2

Zahtevajte povsod dvakrat žgani

Cvekov brinovec

od FR. CVEKA, Kamnik, Kranjsko.

Največje, najhitrejše

ter najvarnejše vrste

velikanskih parnikov

ki vozijo na

AMERIKO

Hamburg—New-York

(233) 26

le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Marijin trg št. 1 — nasproti Frančiškanski cerkvi.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta št. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lte železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelove, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

— Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo. —

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.